

ПОЛОЖЕННЯ
про систему забезпечення академічної доброчесності
у Національному університеті оборони України

ЗМІСТ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
II. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	4
III. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	5
IV. УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ ТА ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	10
V. ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ	19
VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ	22
ДОДАТОК Декларація про дотримання академічної доброчесності	24

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Національному університеті оборони України (далі – Положення) є внутрішнім нормативним актом, яким визначаються складові та суб'єкти системи забезпечення академічної доброчесності, уповноважені органи та особи, порядок виявлення, фіксації й перевірки фактів порушень академічної доброчесності, заходи реагування а також види відповідальності за такі порушення під час освітньої, наукової, науково-технічної діяльності у Національному університеті оборони України (далі – Університет).

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, законів України “Про вищу освіту”, “Про освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про академічну доброчесність”, “Про авторське право і суміжні права”), інших актів законодавства України, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку. Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, Статуту Національного університету оборони України, затвердженого наказом Міністерства оборони України від 10 травня 2017 року № 260 (в редакції наказу Міністерства оборони України від 07 січня 2025 року № 11, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності, затверджених протоколом № 11 від 29 жовтня 2019 року, Примірного порядку (розділ) розгляду повідомлення про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі (академічних творах) на підставі чи з урахуванням якого (яких) особі було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання додатку 4 до протоколу № 12 (103) від 07 липня 2026 року, Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, затвердженого протоколом від 24 жовтня 2023 року № 16 (45) (зі змінами) та на виконання Політики Національного університету оборони України щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності, затвердженої наказом начальника Національного університету оборони України від 08 липня 2026 року № 415/нод (далі – Політика Університету).

1.3. Дія цього Положення поширюється на всіх суб'єктів академічної діяльності Університету – науково-педагогічних, наукових працівників, викладачів, здобувачів військової освіти всіх рівнів, вступників, учасників та організаторів конкурсів, експертів у сфері освіти і науки, а також на інших осіб, залучених до освітньої і наукової, науково-технічної діяльності Університету.

II. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Система забезпечення академічної доброчесності Університету є складовою внутрішньої системи забезпечення якості військової освіти Університету і ґрунтується на цінностях, принципах і правилах академічної доброчесності.

2.2. Система забезпечення академічної доброчесності Університету включає:

Політику Національного університету оборони України щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;

заходи, спрямовані на формування та утвердження культури академічної доброчесності в академічній спільноті Університету;

повноваження та відповідальність Комісії з академічної доброчесності Університету та уповноваженої особи підрозділу;

процедуру розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності, зокрема гарантії дотримання прав учасників освітнього процесу та вчених під час розгляду таких повідомлень, порядок прийняття рішень про застосування до особи заходів реагування на порушення академічної доброчесності та порядок оскарження таких рішень.

2.3 Система забезпечення академічної доброчесності в Університеті повинна:

підвищувати обізнаність суб'єктів академічної діяльності щодо цінностей, принципів, правил академічної доброчесності;

сприяти дотриманню академічної доброчесності суб'єктами академічної діяльності;

мінімізувати можливості для порушення академічної доброчесності;

визначати механізми для запобігання виникненню та врегулювання конфліктів інтересів з питань академічної доброчесності;

забезпечувати дієве реагування на факти порушення академічної доброчесності.

2.4. Забезпечення академічної доброчесності в Університеті здійснюється на таких рівнях:

здобувача військової освіти, науково-педагогічного (наукового) працівника, вступника – особисте дотримання правил академічної доброчесності у власній академічній діяльності;

кафедри, гаранта освітньої програми, керівника роботи (наукового керівника, наукового консультанта) – формування доброчесного освітнього та

наукового середовища, запобігання та виявлення ознак порушень академічної доброчесності;

інституту, центру та кафедри військової підготовки – забезпечення функціонування системи виявлення порушень академічної доброчесності, інформування здобувачів військової освіти та науково-педагогічних (наукових) працівників;

Університету – координація системи, визначення повноважень уповноваженого органу та уповноважених осіб, остаточне встановлення порушень академічної доброчесності, застосування заходів

2.5 Університет зобов'язаний:

оприлюднювати на своєму веб-сайті внутрішні акти, що визначають політики, заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності;

здійснювати перевірку академічних творів, які він видає, а також які

оприлюднюються у заснованих ним виданнях або у виданнях, рекомендованих ним до друку, на відсутність ознак порушення академічної доброчесності.

III. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. Науково-педагогічні, наукові працівники Університету та інші особи, які здійснюють викладацьку діяльність, у своїй **науково-педагогічній та викладацькій** діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил академічної доброчесності:

- ставитися з повагою до здобувачів військової освіти та інших учасників освітнього процесу;

- ґрунтувати власну діяльність на надійних і достовірних даних, що базуються на результатах досліджень та відображають сучасний стан знань з відповідних питань;

- перевіряти надійність і достовірність інформації, що надається здобувачам військової освіти та іншим учасникам освітнього процесу;

- чітко окреслювати очікувані результати навчання, встановлювати зрозумілі вимоги до виконання навчальних завдань та мати прозору систему оцінювання результатів навчання здобувачів військової освіти, яка базується на чітких оприлюднених критеріях;

- доброчесно оцінювати академічні твори та навчальні роботи здобувачів військової освіти, переконуватися у відсутності ознак порушення академічної доброчесності;

- власним прикладом сприяти формуванню у здобувачів військової освіти академічної доброчесності;

- стимулювати та заохочувати здобувачів військової освіти до дотримання академічної доброчесності;

- вчасно, неупереджено, невибірково реагувати на будь-які прояви порушення академічної доброчесності, припиняти такі порушення, застосовувати до здобувачів військової освіти заходи реагування на порушення академічної доброчесності у випадках і порядку, визначених цим Положенням.

Забороняється доведення до здобувачів військової освіти завідомо неправдивої чи викривленої інформації, сфабрикованих чи сфальсифікованих даних, крім випадків, зумовлених навчальними та/або методичними цілями (зокрема з метою формування у здобувачів критичного мислення та вмінь критично сприймати інформацію), про що належно зазначається у відповідному навчальному завданні.

3.2. Суб'єкти наукової і науково-технічної діяльності Університету у своїй науковій діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил академічної доброчесності:

- забезпечувати прозорість наукового дослідження шляхом надання достовірної інформації про первинні дані дослідження, використані методи, методики, матеріали, обладнання, порядок проведення і результати власних досліджень, джерела використаної інформації, власну дослідницьку діяльність;

- аналізувати надійність і достовірність вихідної інформації та раніше отриманих наукових результатів, що використовуються для отримання нових наукових результатів;

- формулювати висновки і рекомендації за результатами наукових досліджень на основі належних доказів і фактів;

- чітко виокремлювати і розмежовувати результати власної наукової діяльності та результати наукової діяльності інших осіб;

- під час оприлюднення результатів наукових досліджень нести відповідальність за їх достовірність і вплив на суспільство.

3.3. Здобувачі військової освіти у своїй освітній діяльності зобов'язані дотримуватися таких правил академічної доброчесності:

- виконувати кожне навчальне завдання самостійно, крім випадків, якщо його виконання передбачає участь декількох осіб та/або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, у тому числі з інтернет ресурсів;

- у разі використання у власному академічному творі результатів інтелектуальної творчої діяльності іншого автора (текстів, зображень, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зазначати посилання на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора;

– включати раніше створений власний академічний твір (повністю або частково) до нового академічного твору лише у разі, якщо це дозволено умовами навчального завдання.

3.4. При створенні академічного твору автор зобов'язаний дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності. Якщо в академічному творі використані результати інтелектуальної творчої діяльності (текст, зображення, ідея, розробка, твердження, відомості, думка тощо) іншої особи, про це має бути зазначено в такому академічному творі з посиланням на відповідне джерело інформації та/або відповідного автора. Посилання здійснюється у спосіб, що дає змогу виокремити внесок автора в академічному творі серед результатів інтелектуальної творчої діяльності інших осіб.

Академічний твір повинен містити достовірну інформацію та не має містити сфабрикованої чи сфальсифікованої автором інформації. У разі наведення припущень чи недоведених тверджень про це має бути зазначено в академічному творі.

В оприлюдненому академічному творі зазначаються всі його автори, а також інші особи, які брали участь у роботі над ним (надання рекомендацій, консультування, редагування, оформлення, виконання експериментів, розрахунків, перекладу тощо), із зазначенням характеру внеску кожної з таких осіб.

У разі використання автором у новому академічному творі власних раніше опублікованих наукових результатів (частково або повністю) про це обов'язково зазначається в цьому новому академічному творі з посиланням на попередню публікацію.

У разі використання в академічному творі об'єкта (результату), згенерованого штучним інтелектом, автор зобов'язаний повідомити про це в такому творі (роботі) із зазначенням методики генерування та/або посилання на відповідну комп'ютерну програму чи її опис у порядку, визначеному Положенням про використання штучного інтелекту в Національному університеті оборони України, введеного в дію наказом начальника Національного університету оборони України від 06.08.2025 № 466/нод.

Тексти прийнятих до захисту в Університеті дисертацій та кваліфікаційних робіт, підписані кваліфікованим електронним підписом їх авторів, оприлюднюються до їх захисту у машинозчитувальному форматі на офіційному вебсайті Університету та в Національному репозитарії академічних текстів, на постійній основі, з наданням вільного доступу до них без проходження автентифікації.

3.5. Кожен суб'єкт академічної діяльності має право на доброчесне оцінювання результатів його академічної діяльності. Оцінюванню підлягають персональні (індивідуальні) результати діяльності особи, досягнуті нею особисто, або результати діяльності авторського колективу.

Особи, які проводять оцінювання, зобов'язані забезпечити, щоб оцінювання здійснювалося:

- з дотриманням цінностей, принципів і правил академічної доброчесності;
- відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до об'єкта оцінювання, процедур оцінювання та чітких і зрозумілих критеріїв оцінювання;
- за допомогою методів та інструментів оцінювання, що здатні забезпечити досягнення мети оцінювання;
- за відсутності недозволеної допомоги під час оцінювання результатів діяльності та/або створених для окремої особи (групи осіб) переваг чи перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження оцінювання (крім додаткової підтримки для осіб з особливими освітніми потребами);
- за відсутності конфлікту інтересів або після його врегулювання у визначеному порядку;
- за відсутності упередженого ставлення або дискримінації особи за будь якою ознакою.

Забороняється оцінювати людину, її поведінку, зовнішній вигляд, одяг та інші ознаки, якщо вони не є об'єктом оцінювання відповідно до заздалегідь визначених і оприлюднених вимог до результатів її академічної діяльності.

Особи, які здійснюють експертну діяльність у межах процедур забезпечення якості освіти, державного нагляду (контролю) у сфері освіти, державної атестації наукових установ та закладів освіти, проведення конкурсів, наукової і науково-технічної експертизи, рецензування академічних творів, інших процедур у сфері освіти і науки, зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.

Особа не може брати участь у процедурах і заходах зовнішнього забезпечення якості освіти щодо закладу освіти, наукової установи, в яких вона працювала чи здобувала освіту, протягом трьох років з дня звільнення або завершення навчання у відповідному закладі.

3.6. Організатор конкурсу зобов'язаний:

- чітко визначати категорії осіб (суб'єктів), які можуть брати участь у конкурсі;
- створити рівні умови для всіх учасників конкурсу на всіх етапах його проведення;
- заздалегідь оприлюднювати чіткі і зрозумілі правила проведення конкурсу та забезпечити їх безумовне дотримання.

3.7. Підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності (додається) є обов'язковим атрибутом усвідомлення суб'єктами академічної

діяльності Університету необхідності дотримання академічної доброчесності в Університеті.

3.8. Відмова від підписання Декларації не звільняє суб'єкта академічної діяльності від академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності відповідно до законодавства України та внутрішніх нормативно-правових актів Університету.

3.9. Декларація для суб'єктів академічної діяльності Університету визначає наступне:

- дотримання норм чинного законодавства в сфері освіти і науки та інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених законодавчою базою норм академічної доброчесності;

- надавати достовірну інформацію про свою діяльність;

- сприяти створенню дієвих механізмів упровадження принципів академічної доброчесності в освітньому, науковому, професійному середовищі Університету, популяризувати ці принципи серед здобувачів військової освіти, науково-педагогічних, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання службових обов'язків;

- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку осіб, що реалізують державну політику у сфері якості освіти, здобувачів військової освіти, науково-педагогічних, наукових працівників Університету та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання посадових обов'язків;

- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам та/або уповноваженим органам;

- об'єктивно та неупереджено виконувати свої посадові обов'язки, повідомляти відповідних посадових осіб та/або уповноважені органи про потенційний конфлікт інтересів.

Превентивні заходи формування культури академічної доброчесності, що містить:

- обов'язкове ознайомлення із цим Положенням і підписання Декларації при зарахуванні/призначенні на посаду;

- періодичність (не рідше одного разу на навчальний рік) тематичних занять з академічної доброчесності та академічного письма;

- порядок інформаційно-просвітницьких заходів (стенди, розсилки, вебсторінка);

- порядок вивчення та впровадження вітчизняного й іноземного досвіду забезпечення академічної доброчесності.

IV. УПОВНОВАЖЕНІ ОРГАНИ ТА ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4. Уповноваженими органами з академічної доброчесності, що здійснюють первинний розгляд повідомлень, є: Уповноважена особа з академічної доброчесності підрозділу та її заступник; Комісія з академічної доброчесності Університету (далі – Комісія з академічної доброчесності). Вчена рада Університету розглядає скарги на рішення Комісії з академічної доброчесності в порядку, визначеному пунктами 4.15–4.16 цього Положення.

4.1. Уповноважена особа з академічної доброчесності підрозділу

4.1.1. Наказом начальника Університету за поданням Вченої ради відповідного структурного підрозділу строком на чотири роки призначаються Уповноважена особа з академічної доброчесності підрозділу (далі – Уповноважена особа підрозділу) та її заступник. Вони обираються з числа науково-педагогічних (наукових) працівників цього підрозділу, які мають науковий ступінь, бездоганну академічну репутацію та підтверджене навчання з академічної доброчесності. Керівники структурних підрозділів не пізніше 15 липня, до початку нового навчального року, подають пропозиції щодо кандидатур Уповноваженої особи та її заступника до науково-методичної лабораторії внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності відділу аналізу та прогнозу освітньої діяльності науково-методичного центру організації та прогнозу.

Уповноважена особа підрозділу здійснює повноваження, передбачені цим Положенням. Заступник Уповноваженої особи підрозділу виконує її обов'язки у разі тимчасової відсутності або виникнення конфлікту інтересів.

4.1.2. Уповноважена особа підрозділу розглядає повідомлення в одноосібному порядку без залучення інших осіб, щодо порушень у поточних навчальних роботах здобувачів освіти (реферати, звіти, самостійні завдання, командно-штабні навчання тощо), а також щодо очевидних технічних порушень (помилки цитування без ознак навмисного привласнення авторства);

До компетенції уповноважених осіб структурних підрозділів належать інші повідомлення про порушення академічної доброчесності, зокрема, стосовно здобувачів освіти, що передбачають застосування заходів реагування виховного характеру (відвідування тематичних занять з академічної доброчесності та академічного письма, усне або письмове попередження, повторне виконання навчального завдання), позбавлення академічної стипендії, повторне проходження освітнього компонента або оцінювання, інших заходів реагування у межах компетенції.

4.1.3 У разі якщо уповноважена особа структурного підрозділу під час розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності виявить

обставини, що зумовлюють приналежність повідомлення до виключної компетенції Комісії з академічної доброчесності, вона невідкладно передає матеріали для подальшого розгляду комісією з академічної доброчесності;

рішення уповноваженої особи структурного підрозділу може бути оскаржене особою, щодо якої воно прийняте, або заявником до Комісії з академічної доброчесності у строк, що не перевищує тридцяти календарних днів з дня оприлюднення такого рішення.

4.2. Комісія з академічної доброчесності є постійно діючим колегіальним органом. Персональний склад якої затверджується наказом начальника Університету, після голосування Вченої ради університету.

До складу Комісії з академічної доброчесності входять:

Голова – заступник начальника Університету з навчальної роботи;

Секретар (без права голосу);

представник юридичного управління Університету;

представник управління персоналу штабу Університету;

представники професорсько-викладацького складу кафедр інститутів, центрів, представника кафедри військової підготовки у кількості не менше одного представника від інститутів, центрів, кафедри військової підготовки, голова профспілкової організації Національного університету оборони України.

У разі визнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності санкція визначається уповноваженою особою підрозділу або уповноваженим органом, які відповідно до цього Положення мають право застосовувати відповідну санкцію.

У разі невизнання здобувачем освіти факту вчинення ним порушення академічної доброчесності та/або його незгоди з визначеною санкцією питання про порушення академічної доброчесності розглядається відповідно до статті 37 Закону України “Про академічну доброчесність”.

У такому разі до складу Комісії з академічної доброчесності обов’язково включаються одна або декілька осіб, уповноважених органом самоврядування здобувачів освіти. Загальні збори курсантів, слухачів, ад’юнктів та докторантів є вищим органом громадського самоврядування осіб, які навчаються в Університеті.

Повідомлення про порушення академічної доброчесності, вчинене заступником начальника Університету, головою або секретарем Комісії з академічної доброчесності, розглядається Вченою радою Університету у порядку, визначеному пунктами 4.9–4.13 цього Положення, без участі Комісії з академічної доброчесності.

4.3 До складу комісії не можуть входити особи, які притягувались до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності. У разі встановлення факту порушення академічної доброчесності членом комісії він виводиться з її складу наказом начальника Університету.

Керівники структурних підрозділів не пізніше 15 липня, до початку нового навчального року, подають пропозиції кандидатів на призначення до Комісії з академічної доброчесності до науково-методичної лабораторії внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності відділу аналізу та прогнозу освітньої діяльності науково-методичного центру організації та прогнозу. З метою запобігання конфлікт інтересів, до складу Комісії з академічної доброчесності заборонено подавати осіб яких призначено уповноваженими особами підрозділів та заступниками уповноважених осіб.

Загальна чисельність членів Комісії з академічної доброчесності з правом вирішального голосу є непарною і визначається пропорційно до фактичної кількості навчально-наукових інститутів, центрів та кафедр вищої військової підготовки Університету на момент формування складу Комісії.

Засідання Комісії є правомочним за умови участі не менше двох третин її складу, рішення приймається закритим голосуванням більшістю голосів від загального складу та оформлюється протоколом. Якщо під час голосування кількість голосів “за” і “проти” є однаковою, остаточне рішення приймає Голова Комісії з академічної доброчесності.

Порядок, визначений пунктами 4.6, 4.8–4.12 цього розділу (строки прийняття повідомлення до розгляду, права заявника та особи, стосовно якої подано повідомлення, порядок засідання з відкритою та закритою частинами, право на оскарження до Вченої ради), застосовується до розгляду Комісією будь-якого повідомлення, віднесеного до її компетенції відповідно до пункту 4.1.3 цього Положення. Особливості, встановлені пунктами 4.4, 4.7, 4.13–4.14 (обов'язкові реквізити повідомлення, строк розгляду шість місяців, внесення відомостей до інформаційної системи «naqa.svg», порядок оскарження до Національного агентства), застосовуються додатково – виключно в разі розгляду повідомлень про академічний плагіат, фабрикацію чи фальсифікацію в академічному творі, на підставі якого присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання.

4.4. Комісія з академічної доброчесності розглядає повідомлення з доказами, що свідчать про ознаки наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації в академічному творі, на підставі та/або з урахуванням якого особі було присуджено науковий ступінь, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання може бути подано до уповноваженого органу будь-якою особою, яка має такі докази.

У повідомленні зазначається:

- 1) найменування закладу, до якого подається;
- 2) прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи (повне найменування юридичної особи), яка подає скаргу (далі – заявник), її контактні дані (адреса, номер телефона, адреса електронної пошти);
- 3) інформація про рішення, яким присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти або присвоєно вчене звання, що

приймалось на підставі чи з урахуванням академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається;

4) бібліографічний опис академічного твору, повідомлення про академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію в якому подається; контактні дані автора академічного твору (за наявності такої інформації в заявника);

5) URL-адреса вебсторінки Національного репозитарію академічних текстів та/або сторінки офіційного вебсайту, де розміщено електронний примірник академічного твору (творів), індекс DOI публікації, щодо якого (яких) подавалося повідомлення. Під офіційним вебсайтом для цілей Положення розуміється вебсайт, призначений для легального розміщення наукових публікацій – вебресурс репозитарію, бібліотеки, журналу, музею, наукової установи, закладу, органу влади або їх структурних підрозділів тощо;

6) посилання на вимоги до відповідних академічних творів, чинні на момент присудження наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, ступеня вищої освіти або присвоєння вченого звання;

7) бібліографічні описи академічних творів, які є джерелами неправомірного використання наукових текстів, ідей, розробок, наукових результатів і матеріалів, наукового (творчого) результату інших авторів без відповідного посилання (академічного плагіату) (далі – джерело плагіату), та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію;

8) URL-адреса вебсторінки офіційного вебсайту, де розміщено в електронній формі джерело плагіату (індекс DOI такої публікації) та/або інформацію про фабрикацію, фальсифікацію, або електронна копія такого джерела.

У випадку розміщення джерела плагіату за URL-адресою вебсторінки іншого ніж офіційний вебсайт, таке джерело повинно містити:

- повний текст твору;
- вказівку на авторство;
- вказівку на дату підписання до друку (якщо видання, де розміщено твір, її містить) або дату оприлюднення твору, створеного автором (авторами) для розміщення на вебсайті;
- вихідні відомості видання (або титульну сторінку рукопису дисертації, першу і другу сторінки автореферату);
- зміст видання (або рукопису дисертації).

Для публікації, створеної автором (авторами) для розміщення на вебсайті, вимоги абзаців шостого–сьомого цього підпункту не застосовуються.

У разі відсутності джерела плагіату у мережі Інтернет, до повідомлення додається примірник такого джерела або його копія (у тому числі електронна), про що зазначається у повідомленні. У випадку надання копії, у повідомленні має бути зазначено, що вона ідентична примірнику. Доведення ідентичності електронної копії примірнику покладається на заявника.

До повідомлення додаються:

- порівняльна таблиця із наведенням фрагментів академічного твору (творів) та відповідних фрагментів джерел академічного плагіату та/або відомостей про фабрикацію, фальсифікацію;

- копія академічного твору, на підставі та/або з урахуванням якого було присуджено науковий ступінь, ступінь доктора мистецтва, ступінь вищої освіти, присвоєно вчене звання, про наявність у якому порушення академічної доброчесності подавалось повідомлення;

- примірники або копії джерел академічного плагіату.

Примірник або копія джерела академічного плагіату, відсутнього у мережі Інтернет, мають відповідати вимогам, встановленим абзацами третім – восьмим підпункту 8 цього пункту.

4.5 Повідомлення з додатками подається (надсилається) до закладу у паперовій чи електронній формі за підписом фізичної особи або керівника юридичної особи відповідно (для повідомлень у електронній формі – з накладенням електронного підпису, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису або електронної печатки юридичної особи). Датою надходження повідомлення є дата його реєстрації в закладі.

4.6. Комісія з академічної доброчесності здійснює перевірку повідомлення на дотримання вимог подання повідомлення про порушення академічної доброчесності та у строк до десяти робочих днів від дати надходження приймає рішення про прийняття повідомлення до розгляду або про залишення без розгляду та оприлюднює його на офіційному сайті закладу. У разі залишення Комісією з академічної доброчесності повідомлення без розгляду у такий же строк заявник інформується про прийняте рішення та його підстави. У разі прийняття уповноваженим органом повідомлення до розгляду копія повідомлення надсилається особі, стосовно якої надійшло повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

4.7. Комісія з академічної доброчесності у разі прийняття до розгляду повідомлення щодо наявності у дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації протягом п'яти робочих днів також вносить інформацію до інформаційної системи Національного агентства «naqa.svr».

4.8. З метою розгляду повідомлення уповноважений орган:

- 1) має право одержувати в установленому законодавством порядку документи та матеріали, необхідні для розгляду повідомлення;

- 2) має право залучати зовнішніх експертів для встановлення наявності або відсутності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

3) має право використовувати відповідне програмне забезпечення для перевірки викладених у повідомленні відомостей та аналізу академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

4.9. Уповноважений орган здійснює перевірку викладених у повідомленні відомостей та аналіз академічного твору щодо наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та приймає рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення.

З метою запобігання конфлікту інтересів під час розгляду повідомлення та за потреби додаткового аналізу академічного твору на предмет наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації, за рішенням Комісії з академічної доброчесності можуть запрошуватися як експерти педагогічні, науково-педагогічні та/або наукові працівники інших закладів освіти, наукових установ.

У разі наявності у члена Комісії з академічної доброчесності реального або потенційного конфлікту інтересів або за наявності інших підстав, що можуть свідчити про його упередженість під час розгляду подання, за рішенням Комісії з академічної доброчесності він відводиться від відповідного розгляду. Рішення про відвід члена Комісії з академічної доброчесності приймається на підставі письмової заяви особи, яка подавала повідомлення, особи, стосовно академічного твору якої розглядається повідомлення, або заяви про самовідвід члена Комісії з академічної доброчесності. Заява подається до початку розгляду повідомлення на засіданні Комісії з академічної доброчесності. Член Комісії з академічної доброчесності не бере участь у вирішенні питання щодо власного відводу або самовідводу.

4.10. Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення по суті на засіданні Комісії з академічної доброчесності та проект рішення Комісії з академічної доброчесності не пізніш як за три робочі дні до дати розгляду Комісії з академічної доброчесності надсилаються засобами електронного зв'язку (поштою) заявнику та особі, стосовно якої розглядається повідомлення, якщо спосіб зв'язку з особою відомий.

Інформація про дату, час і місце розгляду повідомлення на засіданні Комісії з академічної доброчесності у той самий строк оприлюднюється на вебсайті закладу.

Участь зазначених осіб не є обов'язковою. Вказані особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання Комісії з академічної доброчесності з дня, наступного за днем інформування (засобами зв'язку, або шляхом оприлюднення відповідної інформації на вебсайті закладу – якщо спосіб зв'язку із особою невідомий).

4.11. Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення уповноваженим органом, мають право особисто або через свого представника:

- бути поінформованою про початок процедури розгляду повідомлення;
- бути поінформованою про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду повідомлення;
- ознайомлюватися з усіма матеріалами щодо інформації у повідомленні стосовно наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі та результатів перевірки повідомлення уповноваженим органом, надавати до них зауваження;
- надавати усні та письмові заперечення, пояснення або відмовитися від їх надання;
- брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності.

4.12. Засідання уповноваженого органу для розгляду повідомлення по суті складається з відкритої та закритої частин. Заявник та особа, стосовно якої розглядається повідомлення, їх представники мають право бути присутніми на відкритій частині засідання. На запрошення уповноваженого органу можуть бути присутні інші особи.

Розгляд повідомлення починається з доповіді про підстави прийняття повідомлення до розгляду, встановлені та досліджені обставини, висновок по суті питання. Головуючий може надати вищезазначеним особам, слово для пояснень та відповіді на запитання.

4.13. Комісії з академічної доброчесності закладу на закритій частині засідання за наслідками розгляду повідомлення по суті приймає одне з таких рішень:

- про позбавлення особи, щодо якої подано повідомлення, наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням відповідного академічного твору;
- у разі встановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації;
- про відмову у позбавленні такої особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання – у разі невстановлення наявності академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації.

Рішення Комісії з академічної доброчесності має бути обґрунтованим, ухваленим на підставі доказів, повно і всебічно досліджених у процесі розгляду повідомлення. Рішення Комісії з академічної доброчесності оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття. Рішення щодо дисертації доктора філософії (захист якої був проведений у разовій спеціалізованій вченій раді, утвореній після 31 грудня 2022 року) та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені наукові результати такої дисертації, протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття також вноситься до інформаційної системи Національного агентства “naqa.gov”.

Рішення Комісії з академічної доброчесності закладу про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

Рішення Комісії з академічної доброчесності про позбавлення або про відмову у позбавленні наукового ступеня, ступеня доктора мистецтва, вченого звання, а також бездіяльність уповноваженого органу щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до Національного агентства протягом 30 календарних днів з дня оприлюднення рішення чи спливу строку на розгляд повідомлення.

Рішення Комісії з академічної доброчесності про позбавлення або про відмову у позбавленні ступеня вищої освіти або бездіяльність уповноваженого органу щодо ухвалення такого рішення протягом шести місяців з дня отримання відповідного повідомлення може бути оскаржено до вищого колегіального органу управління (Вченої ради Університету) протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення чи спливу строку на розгляд такого повідомлення.

4.14. Розгляд Комісії з академічної доброчесності рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Комісія з академічної доброчесності закладу протягом 10 робочих днів з дня отримання Університетом рішення Національного агентства за результатами розгляду скарги на рішення Комісії з академічної доброчесності зобов'язаний його розглянути та прийняти рішення:

- про позбавлення особи наукового ступеня, та/або вченого звання, що було присуджено (присвоєно) на підставі та/або з урахуванням академічного твору (академічних творів), в якому (яких) Національним агентством було встановлено наявність академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації;

- про відмову у позбавленні особи наукового ступеня, та/або вченого звання у разі невстановлення Національним агентством наявності академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації в академічному творі (академічних творах), на підставі та/або з урахуванням якого (яких) присуджено науковий ступінь, присвоєно вчене звання.

Рішення уповноваженого органу закладу про позбавлення особи наукового ступеня, ступеня вищої освіти, вченого звання набирає чинності наступного робочого дня з дня спливу строку для його оскарження, якщо його не було оскаржено.

4.15. Рішення уповноваженого органу закладу може бути оскаржено до Вченої ради університету протягом 30 календарних днів з дня його оприлюднення.

4.16. Вчена рада Університету розглядає скаргу на рішення Комісії з академічної доброчесності та за результатами розгляду приймає рішення шляхом таємного голосування. Таке рішення не потребує введення в дію начальником Університету та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Університету протягом п'яти робочих днів з дня його прийняття.

Рішення за результатами розгляду скарги набирає чинності з дня його оприлюднення на офіційному веб-сайті Університету.

4.17. З метою обліку встановлених фактів порушень академічної доброчесності в Університеті ведеться внутрішній облік у формі електронного журналу (далі – Журнал). Журнал ведеться уповноваженим органом і уповноваженими особами підрозділів і містять відомості про кожний встановлений факт порушення:

- дата і номер рішення уповноваженого органу;
- відомості про особу, стосовно якої встановлено факт порушення (прізвище, ім'я, по батькові);
- статус – працівник, здобувач освіти, вступник, експерт, із зазначенням посади чи рівня освіти);
- вид порушення академічної доброчесності;
- стисла інформація про обставини вчинення порушення;
- застосовані заходи реагування (санкції) та строк їх дії;
- відомості про оскарження рішення та результати оскарження (за наявності);
- відомості про фактичне виконання рішення.

Журнал використовується:

для забезпечення виконання санкцій із встановленим строком дії;
перевірки виконання обмежень при призначенні на керівні посади Університету;

перевірки на наявність встановлених фактів порушень академічної доброчесності щодо кандидатів на посади наукових, науково-педагогічних, працівників Університету; підготовки аналітичних та статистичних матеріалів для Вченої ради Університету та начальника Університету;

обміну інформацією з Реєстром суб'єктів академічної діяльності, до яких застосовано санкції за порушення академічної доброчесності, що ведеться центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Доступ до Журналу мають: голова, заступник голови, члени і секретар Комісії з академічної доброчесності; начальник Університету та визначені ним посадові особи; інші особи у визначених випадках.

Обробка персональних даних, які містяться у Журналі, здійснюється з дотриманням законодавства про захист персональних даних.

V. ОСНОВНІ ПРОЦЕДУРИ РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5. Порухенням академічної доброчесності є дія чи бездіяльність суб'єкта академічної діяльності, що передбачена Законом України “Про академічну доброчесність”.

Порушення академічної доброчесності характеризується однією чи кількома з таких ознак:

- 1) обман – свідоме надання чи оприлюднення неправдивої інформації про себе (інших осіб) чи про результати академічної діяльності;
- 2) несправедливість – порушення принципу рівності, упереджене оцінювання, застосування заходу реагування, що не відповідає змісту й рівню порушення, надання або отримання незаслуженої переваги;
- 3) бездіяльність – неприйняття чи несвоєчасне прийняття рішень, невиконання обов'язків, визначених законодавством чи внутрішніми актами;
- 4) привласнення результатів інтелектуальної діяльності іншої особи (інших осіб).

Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що не вчиняв порушення академічної доброчесності, доки факт вчинення ним порушення не буде встановлено в порядку, визначеному цим Положенням (принцип презумпції академічної доброчесності). Встановлення факту порушення є виключним повноваженням Уповноваженої особи підрозділу або Комісії з академічної доброчесності.

5.1. Видами порушень академічної доброчесності в Університеті є:

- 1) відчуження авторства;
- 2) академічний плагіат;
- 3) приписування авторства;
- 4) самоплагіат;
- 5) фабрикація;
- 6) фальсифікація;
- 7) недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. Оприлюднення текстів, зображень, моделей, даних чи інших результатів (повністю або частково згенерованих штучним інтелектом) як результатів власної академічної діяльності, якщо факт їх генерування штучним інтелектом та методика генерування не зазначені в академічному творі чи супровідних матеріалах до нього відповідно до пункту 3.3 цього Положення;
- 8) недоброчесне оцінювання;
- 9) несамостійне виконання завдання;
- 10) недозволена допомога;
- 11) академічний саботаж;

12) схиляння до порушення академічної доброчесності. Особа, яку схиляють до вчинення порушення академічної доброчесності (прохання, вмовляння, доручення, погроза, примушування, тиск чи будь-яка інша форма спонукання), зобов'язана відмовитися від вчинення такого порушення та не пізніше наступного робочого дня повідомити про цей факт Уповноважену особу підрозділу або Комісію з академічної доброчесності;

13) інституційні порушення академічної доброчесності.

Суб'єкт академічної діяльності вважається таким, що допустив порушення академічної доброчесності, лише у разі встановлення такого факту відповідно до процедур, визначених Законом України “Про академічну доброчесність” та цим Положенням.

Встановлення факту порушення академічної доброчесності є виключним повноваженням уповноваженої особи підрозділу або Комісії з академічної доброчесності.

5.2. Санкції за порушення академічної доброчесності

5.2.1. До особи, яка порушила академічну доброчесність, може бути застосовано одну або декілька санкцій.

Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до науково-педагогічних, наукових працівників Університету:

1) заходи у межах притягнення до академічної відповідальності:

виключення зі складу вченої ради, методичної ради, інших колегіальних органів Університету з позбавленням права бути членом відповідного органу на строк від одного до трьох років;

позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

позбавлення права бути науковим керівником, творчим керівником, науковим консультантом здобувачів вищої освіти (здобувачів ступеня доктора наук) на строк від одного до трьох років;

позбавлення права бути керівником та/або відповідальним виконавцем наукових досліджень та/або наукових проєктів на строк від одного до трьох років;

заборона претендувати на присвоєння педагогічного (вченого) звання на строк від одного до трьох років;

виключення зі складу редакційної колегії наукового видання, заснованого Університетом з позбавленням права бути членом редакційної колегії (редакційних колегій) на строк від одного до трьох років;

відрахування здобувача наукового ступеня;

позбавлення ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації (кваліфікацій);

позбавлення наукового ступеня;

позбавлення вченого звання;

позбавлення кваліфікаційної категорії;
 позбавлення нагород, відзнак, почесних звань, присуджених (присвоєних) Університетом;

Позбавлення наукового ступеня, вченого звання здійснюється виключно в порядку, визначеному розділом IV цього Положення та Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

2) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності: догана; звільнення із Університету.

3) заходи у межах притягнення до дисциплінарної відповідальності військовослужбовців застосовуються відповідно до Дисциплінарного статуту Збройних Сил України: науково-педагогічний, науковий працівник, якого притягнуто до академічної відповідальності, протягом одного року з дня набрання чинності рішенням Комісії з академічної доброчесності, Вченої ради Університету про встановлення факту порушення ним академічної доброчесності не може подавати документи на присвоєння йому педагогічного (вченого) звання.

5.2.2. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до здобувачів освіти:

1) виховні заходи реагування:

відвідування тематичних занять (урок, лекція, курс, тренінг тощо) з академічної доброчесності та/або академічного письма;

усне попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

письмове попередження про необхідність дотримання академічної доброчесності та можливе притягнення до академічної відповідальності;

повторне виконання завдання.

2) заходи в межах притягнення до академічної відповідальності:

повторне проходження (виконання) відповідного освітнього компонента освітньої програми;

повторне проходження оцінювання (включаючи підсумкове оцінювання або атестацію);

позбавлення права брати участь у конкурсах щодо отримання стипендій, грантів, участі у програмах академічної мобільності на строк від одного до трьох років;

позбавлення пільг з оплати навчання та/або інших пільг, наданих Університетом на строк від одного до трьох років;
 позбавлення академічної стипендії на строк до одного навчального року;
 виключення зі складу Вченої ради університету з позбавленням права бути членом вченої ради на строк від одного до трьох років;
 відрахування здобувача військової освіти, фахової передвищої освіти крім осіб з особливими освітніми потребами).

У разі встановлення факту академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у кваліфікаційній роботі, на підставі якої особі присуджено ступінь вищої освіти, така особа позбавляється відповідного ступеня вищої освіти у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

5.2.3. Санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до вступників, учасників конкурсів: припинення участі у конкурсі; скасування рішення про результати конкурсу (в частині, що стосується особи, яка вчинила порушення академічної доброчесності).

Особа, яка бере участь у проведенні вступного випробування, конкурсу, зокрема є членом приймальної комісії, організаційного комітету, конкурсної комісії, журі тощо, та вчинила порушення академічної доброчесності, виводиться зі складу відповідного органу та відсторонюється від участі у проведенні такого вступного випробування, конкурсу.

Перелік санкцій за порушення академічної доброчесності також встановлюється умовами проведення конкурсу.

5.2.4. Університет може встановлювати різні санкції за порушення академічної доброчесності, що застосовуються до науково-педагогічних (наукових) працівників, здобувачів освіти різних рівнів освіти, років навчання, інших ознак, а також за повторне вчинення порушення академічної доброчесності.

Забороняється встановлювати різні санкції залежно від громадянства, джерела фінансування навчання здобувача вищої освіти, ознак, передбачених законодавством у сфері запобігання та протидії дискримінації.

VI. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради університету та вводиться в дію наказом начальника Університету.

6.1.1. Це Положення в частині, що безпосередньо стосується прав, обов'язків та відповідальності здобувачів військової освіти, погоджується з вищим органом самоврядування здобувачів військової освіти та Воєнно-науковим товариством Університету до винесення на розгляд Вченої ради університету.

6.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету та вводяться в дію наказом начальника Університету.

6.3. Контроль за виконанням вимог цього Положення здійснюють посадові особи Університету відповідно до їхніх посадових обов'язків.

ДЕКЛАРАЦІЯ

про дотримання академічної доброчесності суб'єктом академічної діяльності
Національного університету оборони України

Я, _____,
усвідомлюю, що академічна доброчесність – це дієвий інструмент забезпечення
якості вищої освіти України та фундаментальна етична цінність усієї
академічної спільноти світу.

ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй діяльності з реалізації державної політики у сфері
якості освіти буду дотримуватись зазначених в Законі України “Про
академічну доброчесність” та Політиці Університету основних принципів та
фундаментальних цінностей академічної доброчесності та етики академічних
взаємовідносин.

ЗОБОВ'ЯЗУЮСЬ:

- дотримуватись норм чинного законодавства в сфері освіти і науки, інтелектуальної власності, етичних принципів та визначених законодавчою базою норм академічної доброчесності;
- надавати достовірну інформацію про свою діяльність;
- сприяти створенню дієвих механізмів упровадження принципів академічної доброчесності в освітньому, науковому, професійному середовищах закладів вищої освіти, популяризувати ці принципи серед здобувачів вищої освіти, співробітників закладів вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання службових обов'язків;
- перешкоджати проявам академічної недоброчесності з боку осіб, що реалізують державну політику у сфері якості освіти, здобувачів вищої освіти, співробітників закладів вищої освіти та інших осіб, з якими здійснюється комунікація та/або співпраця під час виконання моїх посадових обов'язків;
- негайно повідомляти про випадки порушення академічної доброчесності відповідним посадовим особам та/або уповноваженим органам;
- об'єктивно та неупереджено виконувати свої посадові обов'язки, повідомляти відповідних посадових осіб та/або уповноважені органи про потенційний конфлікт інтересів.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства повинен буду нести академічну та/або інші види відповідальності і до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

(Дата)

(Підпис)